

Cheeti da cada da Pawlo sa Wakorinto Gimba guri giyaada

Cheetiti ti cheeti waka, ya/abimiisay Pawlo nagaa handikimi sa sirakoomiisee da Yeesu da yaamu gu didiri gu Korintoge waara, taysi hhapee da Yunaanige. Qatlay giyaa ilii handikimi, yaati amooge wana hhiyuudi daqa dooinay. Ina naa tlaatleesi kanisaa dooina haa giyaati muuna hii/atliitlimisi inay hari amoo da hhiyumidu daqa dooinay. Slime, ina yaati ya/abiibina cheetatu daqa dooinay. Teesaaqay see, gimbadiira kahhada yaa tosaa ilakomaamita tla/aã gooinay. Teesaaqay, ina gi handikimi cheetiti, magi iliiay inay ilafataqa gimba gooina, giyaa ilii kahhiye dawa taysi.

Qatlaykeesii daa arimi tuba, hida wakinay gu kanisaa da yaamu gu Korinto, yaa sitaakiikinay Pawlo tuba, ina yaa palanquuquumisi peesay gu kanisaa haa yaa ya/abimiisay gu louuba. Sa gimbakee, cheetiti Pawlo hiti laqaaqana yondu gosi wa/a gu kakaaru gu Gimba gu Hhou gu Yeesu. Yondukee gu ya/abimiisay, ti Iliitleemu nugwaa eteedi magu yondiidi. Slime, ina yaa caacaahhamisi hida goó /imbee Yeesu gimba gu kaaru gu iliiawaraa hida gu Iliitleemu hari peesay gooina, haa iliiawaraa yondu gu kanisaa daqeemoo wakinay (afamaraa gu 8-9).

Cehheemisu gu Pawlo

¹ Cheetiti yaa daqa doyi dahhada, ana Pawlo haa Timoteeyo hhia goori. Iliitleemu naa hiileehhi ana, hinigi eteedi hari sla'amuu gosi, ma ya/abimiisay gu Kristu Yeesu tleehhidi.

Dandiray sangu handikiikina cheetiti unkuray kanisaa da Iliitleemu da yaamu gu Korintoge waara, haa sa hida goõ gu Iliitleemu gu hhapee goõ da Akaayage waaree.

² Dandiray sangu firiirina, hhoinay gu didiru haa qasaw goó daqa Iliitleemu dahha, Taataa goori haa daqa Looimoo gu Goõ Yeesu Kristu, ibiidiye sliimaa haa unkuray.

Pawlo /iisoo dosi daqa Iliitleemuge

³ Dugu daareesiye Iliitleemu haa Taataa gu Looimoo goori gu Goõ Yeesu Kristu. Ina na Taataa goó /awaarima haa Iliitleemu goó tlaatlaqasa hida gimba sliimaage. ⁴ Ina noó tlaatlaqasi dandiray ilahufiduu goorii goõ. Dandiray see, ma hiidahhasani tlaatlaqasa wakinay gu ilahufidu sliimaage waaree, hari tlaatlaqasatee goó slayne daqa Iliitleemugo. ⁵ Ma'aana, laba'asu gu Kristu pahha goó ilakooma daqa doorii, nama teesaaqay leẽ, tlaatlaqasa doori ginoó ilii roogita hari amoo da Kristu. ⁶ Bere dandiray hoó slayna ilahufidu, ti sa tlaatlaqasa dooguna haa sa ilabu'uru googuna. Kara, bere dandiray dandoó tlaatlaqasi, slime unkuray see dangoo tlaatlaqasi, haa ma slaydiri /uuru gu hiikaasa laba'asukee lenge, goó slayne dandiray. ⁷ Te'esii, iliipa'aru goori daqa doogunay ti kona /uuru, sa gimba dandiray ha khuana tuba, idoo hangoó ilii ilagaasidee haa laba'asu goori, slime hangoó ilagaasiday haa tlaatlaqasa doori.

⁸ Ma'aana hhiee koti, dandiray sla'ana unkuray ma caahhadiri ilahufidukira gaa slayni hhapee da Aasiyage. Ilahufidukee hindaa ilii loay hari khisla, haraati slan-qadani hiikaasaraa, kara haati konaaba iliipa'aru gu ibinaa see. ⁹ Gu lou, dandiray see haati ilahudeesani muunaã kotii tuba, dandaa hhe'esi hukuruu gwaa'araa. Gimbakee yaa hiica/i, mangi mayni iliipa'aru dandiray loi, ba/ay hati iliipa'ane Iliitleemu goó slafisa tuueenaa. ¹⁰ Ina

hindaa ilabu'umi dandiray, cokhoriima da didirigo da gwaa'araago, kara hindimaa ilabu'una. Dandiray haã qaasani iliipa'aru goori daqa dosii tuba, hindi ilabu'una kara. ¹¹ Slime, unkuray handi iliaa'aa'adee dandiray hari amoo da firoo. Teesaaqay, hida wa/a himaa kaayiyay /iisoo daqa Iliitleemuge sa dandiray, sa /aafaraa wa/a gaa slayni daqa Iliitleemuge, hari amoo da firoo da hida wa/a.

Pawlo deelisaraa da hhiyuuma dosi

¹² Ma'aana, dandiray hiiduuba doori na nahaã. Ilahu-daa gu muunaï koti hindoó ilatahhiyay tuba, haã ibiidani ti'ii khorotii, hari muunaï gu hhoi haa hari gimba gu lou, goó daqa Iliitleemu dahha. Haati yondiidaniiba teesaaqay hari waaway gu khoroti, haati yondiidani hari hhoiay gu didiru gu Iliitleemu. Teesaaqay ganaa ilii ibiidani daqa doogunay loi. ¹³ Ma'aana, dandiray ha handikinaaba sa unkuray gimba ga maydee hiidahhasa somaa haa gugi caahhaday. Ana kooma iliipa'aru ambee, gimbakee goõ hagu caahhaday nara'a loi, ¹⁴ ma'aana inkoo naqatloo handinti caahhadiri coko/o kilesi. Dandiray iliipa'ana tuba, hamaa caahhaday nara'a, mangii dahhasidiri hiidu-uba sa dandiray, dandiray gooay idoo hangimaa ilii hiidu-ubane sa unkuray balotirayi damaa iliiki/iyee Looimoo gu Goõ Yeesu.

¹⁵ Ma'aana, ana haa koomaa iliipa'aru gu lou gimbakii, haa sla'a khawa daqa doogunay gesaa, ma dangu /aafi waa cada. ¹⁶ Ana haa ilakhuukhu'usi ilakhookhocu unkuray, ga ilii hhiyuuma dooii waare hhapee da Makedooniya khu'usa, slime haa qatlay gu ki/eemooge. Ana hari amotee mani iliiaydiri hhiyuuma dooii hhapee da Yudaaya khu'usa. ¹⁷ Qatlay gaa ilii ilakhuukhu'usi taqaaqay laqaraa, unkuray ga ilatahadee ana haati koomaa fok-ifokimidu? Baku hoóti yondiida ilakhuukhu'umisu goy

ilahudaa gu koorotii, haa hoóti kaawa ambee, “Ee” haa “Suti” nama te'esii lenge?

¹⁸ Gu lou, idoo Iliitleemu gu ilii lou gooay, slime gimba goori gaa kakaani daqa doogunay haa kaawaniiba “Ee” haa “Suti.” ¹⁹ Ma'aana, Nanku Iliitleemu, Yeesu Kristu, hiĩ gimba gosi gaa kakaani daqa doogunay, ha ana Pawlo, Siila haa Timoteeyo, hhaku heedi gwaa kaaw tuba, “Ee” haa “Suti.” Yu'udiyaa! Ina balalu sliimaa daqa dosii ti “Ee” kilesi. ²⁰ Ma'aana, hiifadidu goõ gu Iliitleemu ti “Ee” daqa Kristuge. Sa gimbaki, slime hari amoo da Kristu dandiray hoó kaawana “Guti lou” sa daareesa da Iliitleemu.

²¹ Inkoo, ti Iliitleemu ina loi noó qay hiidahhasa sa dandiray sliimaa haa unkuray, ma qadimidani nara'a ilagaasa doorii daqa Kristuge. Kara, ina hindaa hiileehhi dandiray, hindigi maakhi du/iya. ²² Slime, Iliitleemu hindaa iliiqamidi chapaa, sa laqaru tuba, dandiray ti khooslay gosi loi. Kara ina sandigi qay Muuna gosi laanii pahha muunaĩ kotii, sa laqaru gu gimba goõ gwaa khawa, ina sindaa hiifadidi.

²³ Kara, ana ha seelima pandaa da Iliitleemuge tuba, ana haa khayiiba kara Korintoge, sa gimba ana haa sla'aaba, ma /isimi daqa doogunay kara ilahufidu. ²⁴ Ana hati kakaakamaaba ambee, dandiray hoóti tawaalina /imba dooguna. Dandiray hoóti yondiidana yondu sliimaa haa unkuray sa hha'aloo dooguna, sa gimba haroóti amoo da /imba qaditay nara'a.

2

¹ Teesaaqay, ana haa taarimi muuna gooi ambee, hangumaa ilakhookhocukawaaba kara unkuray, tay hangugi slahhaa'asa. ² Ma'aana, bere hangu slahhaa'asa unkuray, miyaa niĩ meeti guni muunaboo/eesa? Ti unkuray kilesi niĩ metiri gaã slahhaa'asi. ³ Haã na idoo saa handikimi sa unkuray ambee, qatlay gamaa ilii

khawe daqa doogunay, dini ba/atii slahhaa'asi ha hida hhaka'a guniĩ aloo muunaboo/eesee. Gu lou, ana ha kooma iliipa'aru haa unkuray gonkokunaa tuba, ana bere haã hha'aluudi, slime unkuray see gonkokunaa hha'aluumitay. ⁴ Ma'aana, sangwaa ilii handikimi ana haa maana da didiruge waara, slime haa kooma ilahufidu hari khisla muuna gooi hari hherehheraa wa/a. Ana hangwaa sla'aaba slahhaa'asaraa unkuray, yaati sa laqaru googuna tuba, ana hangu sla'a unkuray hari khisla.

Ilamooyiru gu heedi gu kooma tlakwaroo

⁵ Inkoo, bere wana heedi guĩ slahhaa'asu heedi waku, ana giniĩ slahhaa'asiiba, hinti slahhaa'asi unkuray gonkokunaa, sla'aaba ma dihhay hari khisla. ⁶ Heedi da hiĩ gooay /agitiru suguĩ qay ha hida wa/a, hiĩ bu'udi. ⁷ Gimba guĩ meetu, ba/ay unkuray guti ilamooyintay heedikée haa gugi muuna hii/atlisiday ina, ma hhanti slahhaai hari khisla haa gi simbariigwaai. ⁸ Inkoo, ana hanguĩ tlaatlaqasi unkuray, ina sugu laqantee sla'amuu googuna gu lou. ⁹ Ma'aana, idoo saa handikimi cheetiti sa unkuray, haati sla'a arimaa bere ha kaba/aday koisatee haa bere akhamisidayi gimba goõ. ¹⁰ Bere unkuray ilamooyintay tlakwaroo da heedi, slime ana see gu ilamooyima. Ma'aana goó ilii ilamooyime heedi, bere gu lou yaa wana gimba lensee gu ilamooyiru, guĩ ilamooyimi pandaa da Kristuge sa unkuray. ¹¹ Teesaaqay, Sataanimoo mandi may kaba/araa dandiray. Ma'aana khuana kwaciimaa kosi.

Pawlo tla'amee dosi yade yaamu gu Tiroowage

¹² Qatlay gaa ilii day yaamu gu Tiroowage, ma kakaami Gimba gu Hhou gu Kristu, Looimoo gu Goõ sinigi boosi afamaraa. ¹³ Teesaaqay see, kahha haa koomaaba tlakhada lensee saga gooi, sa gimba te'esii hhia goy Tiito

hagwaa slayiiba. Teesaaqay hangugi aareemisani haa inay, hagi waaudi hhapee da Makedooniyage.

Kaba/amuu hari iliiawaraa da Kristu

¹⁴ Teesaaqay see, Iliitleemu dugu daareesiye! Ina hiĩ balalu sliimaa sindoó giyaada dandiray kaba/amuuge hari amoo da ilagaasa doorii daqa Kristuge. Ina hari amoo da yondu goori, yoó hiiqoomeesi daqeemoo sliimaa caahharaa da gimba gu lou gu Kristu, tafu gu hhou pahha. ¹⁵ Ma'aana dandiray daqa Iliitleemuge, ti du/iya da kooma tafu gu hhou gu Kristu tla/aã gu hhakeesii doó ilabu'uu'une haa doó hhamisiye. ¹⁶ Daqa hhakeesii goó hhamee, dandiray ti tafu gu tuu'una pahha. Teesaaqay see, daqa hhakeesii doó ilabu'uu'une dandiray ti tafu gu hhou guroó khawa slafimaa. Inkoo, ti miyaa gu hiidah-hasa yondiida yondu gu teesaaqay slanqasa? ¹⁷ Dandiray ti hida wakinay pahhaaba wa/a, goó naadimee gimba gu Iliitleemu, ma slayri faydaa. Dandiray, ilagaasa doori daqa Kristuge, hoó kakaana gimba gu Iliitleemu hari amoo daa tafa'adi pandaa dosii, hida hhaka'a pahha daa ya/abi daqa Iliitleemugo.

3

Yondimiisee da Ila/imbidu gu /abu

¹ Inkoo, hanguti kara tlaatleesanaa hiiduubidu dandiray kilakoti? Baku hati sla'ana cheetatu, maa khayri daqa doora a baku daqa doogunaa, mandi caahhadiri dandiray, hida wakinay pahha? ² Unkuray loi na cheeti doori, daa handikimi muunaiĩ kotii, da khuiye haa doó somine ha hida sliimaa. ³ Guti lou, unkuray hanguu laqantiri tuba, unkuray ti cheeti daa daqa Kristu dahha, da laqaaqama hiica/amuu gu yondu goori. Cheetitee dagaa handikimi-iba hari wiino, ti daa handikimi hari Muuna gu Iliitleemu

gu slafa, daa handikimiiba khongoroo'osay gu tle/enge, ti daa handikimi rawaa gu muunaiĩ gu hidage.

⁴ Hiĩ na iliipa'aru ga kone pandaa da Iliitleemuge hari amoo da Kristu. ⁵ Ti koomaaba ma'aana da kaawaraa tuba, dandiray ha hiidahhasana yondu gimba lensee hari /uuru goori loi. Hiidahhasa doori yoóti daqa Iliitleemu dahhada. ⁶ Ina sandaa qay dandiray hiidahhasa da yondimiisee da Ila/imbidu gu /abu tleehhida. Ila/imbidukee guti handikaa da sariyaa gooba guti Muuna gu Iliitleemu. Ma'aana handikatee yoó gaasida, Muuna gu Iliitleemu haroó khay slafimaa. ✧

⁷ Inkoo, yondukira daa handikimi hari handikaa rawaa gu khongoroo'osay gu tle/enge, yaati khay hari hhoinay gu didiru, giraamati khay see gwaa'araa. Slime hhoinay-kee yaa /isimi pandaa da Musaa ma wanqadi. Waisraeeli see yaa hiidahhasiriiba ilii kaasaraa pandaa da Musaa, sa gimba gu wanqamee dosi, gimati nufinufidi see. ✧ ⁸ Gu lou, yondu gu Muuna gu Iliitleemu konaabaslii wanqamee da didiri loi ba/ay da hikira gu segu? ⁹ Bere yonduka'a goó hukuma hida ti kona wanqamee da didiri, gu lou, yonduka'a guroó khawa ibinaa daa tafa'adi ti konta wanqamee da didiri loi! ¹⁰ Ma'aana gu lou, gimbakira gwaa kooma wanqamee da didiri hari khisla, inkoo konaaba wanqamee da didiri. Bere ilakhuukhu'usida haa wanqameti daa hiicatidi hari khisla da ila/imbidu gu /abu. ¹¹ Ma'aana, bere idotira daa nufanufa yaati khaydi hari wanqamee da didiri, idota'a doó ibiida koraraa goóba hiifaakoo konta wanqamee da didiri loi!

¹² Inkoo, sa gimba kona iliipa'aruki, kona /atlimaa hari khisla pandaa da hidage. ¹³ Dandiray ti Musaa pahhaaba, hiĩ gwaa ilakhupisu pandaa dosi hari qayru,

✧ 3:6 3:6 Yu'udii kitaabuu gu Waruumi 7:4-6. ✧ 3:7 3:7 Yu'udii kitaabuu gu Hiica/araa 34:27-35.

Waisraeeli hhanti arinayi ceele'emetira, daa waara rawaa kosii qatlay giyaa ilii nufinufidi. ¹⁴ Teesaaqay see, waaway gooina dugwaa bambeei. Ma'aana letuti naqatloo, nama ilakhupisimokee ti wana, qatlay Waisraeeli giyoó ilii sominee Ila/imbidu gu Segu.* Ilakhupisimokee goó tlaatlahasa inay, ma mayri arimaa, dugu kahhi bacaraa. Ma'aana dugoóti baci hari amoo da Kristu kilesi. ¹⁵ Letuti naqatloo, sariyaa da Musaa dagoó ilii somine, ilakhupisimokee yoóti ilakhupisi muunaïi koina.

¹⁶ Te'esii, qatlay heedi gi iliifookidiye daqa Looimoo gu Gonge, ilakhupisimokee dugoóti baci. ¹⁷ Inkoo, Looimoo gu Goõ na Muuna. Kara daqa da iliiwane Muuna gu Looimoo gu Goõ, te'esii da wana hiica/asaraa khiidimoogo. ¹⁸ Dandiray see goõ, kona pandadu daa ilakhupisiiba, goó ki/imisee wanqamee da hhoïnay gu didiru gu Looimoo gu Goõ, hata'a pahha da kiyoo. Dandiray see dandoóti fooki, mangi slaaslaaqasani haa ina, sliimaa haa hhoïnaykira gu didiru loi, goó daqa Looimoo gu Goõ dahha. Hiï na asu yondu gosi Looimoo gu Goõ, hiï na asu Muuna.

4

Qamiduu gu idadu sibidaduge

¹ Inkoo, sa gimba yonduki gu kona hari /awaariru gu Iliitleemu, ha simbariigwaa'anaaba. ² Dandiray haã siani gimba gu ilamuree haa gu siiri, sirakonaaba amamu gu hiicoridu, hagai roogana gimba gu Iliitleemu haa afa'afuma. Dandiray gimba gu lou goótii tlaa'asana cenceege, haa hangigi laqana dandiray loi daqa muunaïi gu hidage pandaa da Iliitleemuge.

* 3:14 3:14 Ila/imbidu gu Segu: Ila/imbiduki hida gwaa sominee hhoïnay gu lou ti Ila/imbidu gu Segu baku ti Ila/imbidu gu Iliitleemu ha hida gu Israeeli.

³ Kara, bere Gimba gu Hhou goó kakaane dugwaa ilakhupisi, dugwaati ilakhupisi kilesi daqa hhaka'ay goó hhamaahhamee. ⁴ Hhakee yoó /imbiyaaiba, sa gimba iliitleemukira gu kooroti, hiĩ ilahhamisi waaway gooina. Inay hiidahhasiyaaiba arimaa cencee da Gimba gu Hhou gu kooma wanqamee da didiri da Kristu, ina ti kalay gu Iliitleemu. ⁵ Ma'aana hoóti kakaanaaba gimba goori dandiray loi. Dandiray hoóti kakaana tuba, Yeesu Kristu, ina ti Looimoo gu Goó, kara dandiray ti tongee dooguna sa gimba gu Yeesu. ⁶ Ma'aana Iliitleemu yaa kaay tuba, “Cencee hiicencuudiside hhanteege.”[☆] Ina noó hiicencuudisi cencee dosi muunaĩ kotii, ma sandi haysi cencee da caahha wanqamee da Iliitleemu daqa pandaa da Kristuge.

⁷ Inkoo, idotee da kaari sandaa hadisi muunainge, dagoóti qaasi sibiraduge,* dama arimi pandataa tuba, hiidahhasati da baka'asa yaa daqa Iliitleemu dahhada, yaati daqa doori dahhadaaba. ⁸ Dandiray balalu sliimaa hoóti slayna ilahufidu gu didiru, teesaaqay see, dandoó kaba/iyaaba. Hoó arina tla'amee, teesaaqay see haroó simbariigwaa'anaaba. ⁹ Dandoó laba'asi, teesaaqay see dandoó mayaaba iliiawaraa ha Iliitleemu. Dandoó mati slaslakhi see hhapeege, dandoó hhamisiyaaba. ¹⁰ Balalu sliimaa hoóti geredina slaqoo kotii gwaa'araa dosi Yeesu, hida ma hiidahhasiri arimaa slafimaa kosi Yeesu slaqoo kotii. ¹¹ Ma'aana balalu sliimaa, dandiray gu slafee dandaa hiica/asi, ma kaka/ani sa Yeesu, slafimaa kosi ma digii tlaa'asi slaqoo kotii goó kaka/ee. ¹² Inkoo, gwaa'araa yondimaamita wa'ay kotii, teesaaqay see slafimaa yondi-maamidiyay daqa doogunay.

¹³ Daa handikimi Handikaa da Iliitleemuge tuba, “Haa

[☆] 4:6 4:6 Yu'udii kitaabuu gu Tlaatleesoo 1:3. * 4:7 4:7 sibiraduge: Sibidadu ti'ii ma'aana dosi ti slaqoo gu hida.

/imbi, haã na idoo saa kaay.”[☆] Harima muunakira leẽ gu /imba, slime haa /imbi haã na idoo soó kaawane. ¹⁴ Hoóti teesaaqay laqana, sa gimba ha khu'una tuba, Iliitleemu gwaa slafisu Looimoo gu Goõ Yeesu ayisago, hindimaa slafisi slime dandiray sliimaa haa Yeesu, haa hindiraagi khay dandiray sliimaa haa unkuray pandaa dosii. ¹⁵ Gimbaki sliimaa ti sa faydaa dooguna, hhoínaykee gu didiru gu Iliitleemu giyoó ilii daye daqa hida wa/a loii, daaresoo see hiiroogite hari khisla loi, hari wanqamee da Iliitleemu.

Ibinaa hari /imba

¹⁶ Inkoo, sa gimbakee ha simbariigwaa'anaaba. Slaqoo koti see gimati gubiri, hari wa'ay dandoótii /abeesi baloo haa baloo. ¹⁷ Ma'aana laba'asu goori gu hiislaahhus-laahhu, guti qatlay gu coko/u kilesi. Kara, sindoóti ilakhuukhu'umisi hhoínay gu koraraa haa koraraa goóba hiifaakoo, goó hiiroogida wa/a hari khisla. ¹⁸ Teesaaqay, dandiray hoó khu'unaaba idadu doó arine, hoóti khu'una idadu doóba arimaa. Ma'aana idadu hhaka'a doó hiidah-hasiye arimaa guti qatlay gu coko/u kilesi. Hhaka'a doóba hiidahhasaraa arimaa guti koraraa haa koraraa goóba hiifaakoo.

5

Ibinaa doori rawaa gu rawge

¹ Ma'aana slaqoo koti ti kiteero pahha giyoó ilii ibiidane inkoo ti'ii koorooge. Bere kiteero hhakee tlakwaak-wayay, Iliitleemu sandi haysi maraai wakinay gu ilii ibinaa koraraa haa koraraa goóba hiifaakoo rawaa gu rawge. Maraai doóba tlehhinay hari dabaíi gu hida. ² Gu lou, slime kitaratii hoóti /aa/ana hari slahhaa'amee, hagi

[☆] 4:13 4:13 Yu'udii kitaabuu gu Daaresoo 116:10.

slahhaahaa'ana ma slayni ibinaa doori da rawaa gu raw. ³ Bere dandi ilacuuy hari qayroo, dandi kara arinaaba hari sla'ay wana. ⁴ Gu lou, bere kahhana kitaratii da khoodoo, hoó /aa/ana hari slahaa'amee haa dandoo ilii loay. Dandiray sla'anaaba dandima afababacimi slaqoo goó kaka/ee gu khoodoti, ba/ay danditi ilacuuy hari ibinaa doori da rawaa gu raw, ma slayni slaqwata'a dooba gwaa'a. Te'esii slaqwata'a da kooma gwaa'araa, dagama gwi/i sumuku ha slafimaa. ⁵ Inkoo, Iliitleemu loi nandaa tleehhi dandiray samati gimbaki leë. Kara ina sandaa hadisi Muuna gosi, ma laanii gu gimba goó tleehhidi gwaa khoca.

⁶ Teesaaqay, balalu sliimaa kona /atlimaa. Kara khuana tuba, qatlay goó ilii ibiidane hari slaqwati, hoóti segenge wana haa Looimoo gu Goó. ⁷ Ma'aana, hoóti ibiidana hari /imbaraa, ti hari amoo da arimaa gooba. ⁸ Inkoo gu lou, kona /atlimaa, haa haã aloo sla'ana loi, mangu mamayni haa slaqwati, hagi ibinaa kayna daqa Looimoo gu Gonge. ⁹ Teesaaqay, slime gamati hari slaqwati wana khoodotii, baku taysi rawaa gu rawge, gimba gu ma'aana loi, dandiray ti sla'ana muunaboo/eesa Looimoo gu Goó. ¹⁰ Ma'aana dandiray gonkotaa kwanda ga qadimidane pandaa da kitiĩ gu hukumuu gu Kristuge. Kila heedi, ma ooyi hukumuu guraa hiiboo/u daqa yondu gosii giyaa yondiidi hari slaqwa dosi, gina hhoonay goo baku tlakwaroo.

Yondu gu ilagaamisu hida haa Iliitleemu

¹¹ Inkoo, dandiray khuana gwaa'amee Looimoo gu Goó, hoó maguudana hiidafida hida wakinay. Iliitleemu hindi khui loi dandiray, ana kooma iliipa'aru tuba, unkuray see handi khu'uday muunaiĩ koti pandataa. ¹² Dandiray hanguti koi'i'imisanaaba hiiduubaraa daqa doogunay.

2 Wakorinto 5:13 12 2 Wakorinto 5:21

Kara, hati sla'ana, ma sangu hadisani mucuki unkuray, ma arintiri hiiduuba daqa doorii, ma hiidahhasidiri ilaki/isa hhakee gungoó hiiduubee daqa gimba goinay doó arine hari khoodoo ba/ay da gimba gu muunainge waara. ¹³ Bere dandaa afatlayi ha waaway, ti sa gimba gu Iliitleemu, bere kona waaway gu lou, ti sa faydaa dooguna. ¹⁴ Ma'aana sla'amuu gu Kristu hindoó tawaalina, sa gimba hoó /imbana tuba, heedi leẽ yaa gwaai sa dandiray gonkotaa, inkoo gonkotaa haati kaka/ani. ¹⁵ Ina yaati gwaai sa hida goõ, hida goõ gu slafee ma mayri ibinaa kara sa muunaiĩ koina loi. Ba/ay ti ibiidiyay sa Yeesu, ina gwaa gwaa haa yaagi slafi haa yaagii ca/i ayisago sa inay.

¹⁶ Teesaaqay, tlaatleeso da inkoogo dandiray hoó ilatahanaaba heedi lensee hari amoo da slaqwa. Dandiray qatlay waku, gamaati ilatahmani see Kristu hari amoo da slaqwa, inkoo hagoó khu'unaaba kara ina hari amotee. ¹⁷ Inkoo, bere heedi hingii ilagaasi daqa Kristuge, ina hinti heedi gu /abu tleehhidi, gimba gu segu hindii cati. Yu'udiyaa! Hiĩ gimba gu /abu tleehhidi.

¹⁸ Kara, gimbaki sliimaa yoó daqa Iliitleemu dahhi, ina gwaa ilagaasu dandiray haa muuna gosi hari amoo da Yeesu Kristu, haa sandigi qay dandiray yondu gu ilagaamisuu hida haa Iliitleemu. ¹⁹ Ti kaawaraa tuba, Iliitleemu yaa /isimi khoodoo mangu ilagaasidi haa ina loi hari amoo da Kristu, tay ina yaa faadiiba tlakwaroo da hida see. Kara, ina sindaa hadisi ya/aboo da ilagaamisuu hida haa Iliitleemu, maga kakaani. ²⁰ Inkoo, dandiray ti hida daa ya/abi ha Kristu tuba, Iliitleemu tlaatlaqaaqamisi hida hari amoo da afaiĩ koti. Dandiray sangu firiirina unkuray daqa Kristuge, danguu ilagaasiye haa Iliitleemu. ²¹ Ma'aana Iliitleemu yaa /isimi Kristu goóba tlakwaroo, ma sadaaka tleehhidi sa tlakwaroo

doori. Dandiray danda ilagaasi haa ina, ma slayni ibinaa dosi daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge.

6

¹ Inkoo, dandiray ti yondimiisee sliimaa haa Iliitleemu, hangu tlaatlaqasana hhanti /imbiday hhamisa diitiray hhoinaykira gu didiru gu Iliitleemu, gwaa oodiri daqa dosaa. ² Ma'aana Iliitleemu kakaakana tuba, “Qatlay guraa hiiboo/uge, hagwaa akhasi.

Kara baloo da ilabu'uruuge, hagwaa iliiay ugu.”[☆] Yu'udiyaa, hiñ na qatlay gu Iliitleemu guraa hiiboo/u, inkoo na baloo da ilabu'uru.

Pawlo laba'asu gosi

³ Dandiray hhanti tlaa/u gu hiitatafimidu tleehhidana gimba sliimaa gu amoo da heedi lenge see, yondu goori duguma may ilawaamisuu. ⁴ Teesaaqay see, hangu laqanee amamu sliimaage tuba, gu lou dandiray ti yondimiisee da Iliitleemu. Dandiray hoóyi kaasana nara'a qatlay gu laba'asuge, maanage, haa khoslongorage. ⁵ Dandiray dandii difi, dandii khiidimi, haã gauusani, haã yondiidani yondu gwaa karahhu, haã guulani haa gi ibiidani hari qori. ⁶ Hangu laqanee dandiray ti yondimiisee da Iliitleemu, hhoinay gu muunainge, caahharaage, hiikaasage haa hhoinay gu didiruge, Muuna gu Iliitleemuge haa sla'amuu gu lou. ⁷ Dandiray haã kakaani ya/aboo da loi haa haã laqani /uuru gu Iliitleemu. Ibinaa daa tafa'adi na khasima goori dandiray kilakoti gimba sliimaage gu bara da daba gu /uya haa gu bara da daba gu basa.

⁸ Dandiray hanti yondiidani sa Iliitleemu qatlay gu hhoinay gu wanqamee da didirige haa ilamureege, ilawaamisuge haa hha'aleemisuge. Dandoóti ilatahhi

[☆] 6:2 6:2 Yu'udii kitaabuu gu Isaaya 49:8.

tuba, hiicorimiisee, kaslenkwaa hoóti kakaana gimba gu lou. ⁹ Danditi hhidina pahha, kaslenkwaa dandi khui hari khisla. Goóti kaka/ee pahha, kaslenkwaa ti slafana. Dandoó difi kaslenkwaa dandoó cu/iyaaba. ¹⁰ Dandiray ti hida hhaka'a pahha gu koomee slahhaa'amee, kaslenkwaa balalu sliimaa ti kona hha'aloo. Ti kwaeeli pahha, kaslenkwaa hoótii hindaqaruudisana hida wa/a. Kara, dandoóti arina hida hhaka'a pahha guba idoo, kaslenkwaa kona idadu sliimaa.

¹¹ Ye hhiee gu Korinto! Dandiray hanti cocoani pan-dataa daqa doogunay, haa sanguti pooisani muunaĩ koti sumuku. ¹² Dandiray hangu maynaaba sla'amuu unkuray, unkuray loi naa maydiri sla'amuu dandiray. ¹³ Inkoo, gimaamisa haa unkuray ya'ay koi pahha. Unkuray see tlaa'asa sumuku muunaĩ kokuna.

Dangu hhanti ilagaasi tongaiimaage // sliimaa haa hida gooba /imba

¹⁴ Hangu hhanti ilagaasiday tongaiimaage sliimaa haa hida goóba /imba. Ma'aana gu lou, ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge haa tlakwaroo hingoó wariiakhasiyaaii? Baku wantaa ilagaasa tla/aã da cencee haa hhantee? ¹⁵ Kara, wariiakhasoo mala na wanta tla/aã gu Kristu haa Sataanimoo? Baku ina goó /imba ilagaasaraa mala kona haa hiĩ goóba /imba? ¹⁶ Slime, wariiakhasa mala na wanta tla/aã gu mara gu didiru gu Iliitleemu haa sanaamuu? Ma'aana dandiray ti mara gu didiru gu Iliitleemu gu slafa. Iliitleemu gooay giyaa ilii kaay tuba,

“Ha ibiida sliimaa haa inay haa khookhocima tla/aã gooinay,

ana ti Iliitleemu gooina tleehhida, inay see hida koi tleehhididay.”☆

17 Sa gimbakee Taataa Iliitleemu yaa kaay tuba,
“Inkoo, ca/aruu tla/aã gooinaa, hangu tlinti'isidee haa inay.

Hhanti nangusiday idoo lensee da tlakwi, ana hangu-maa kwahhasuusa unkuray.”☆

18 Gi kara kaay tuba,
“Ana hamaa Taataa googuna tleehhida,
unkuray see hamaa ya'ay koi tleehhitay gu hhawatee haa gu tigay,
ti ana Taataa Iliitleemu gu kooma /uuru na kakaakama.”☆

7

1 Inkoo, hhiee koi ga slae, sa gimba kona hiifa-diduki, hangu ilabuuslane dandiray kilakoti daqa idadu sliimaago goó tluflu'umisee slaqoo haa muunaĩ koti. Hida gooba tlakwaroo tleehhidane sumuku haa ibiidane hari gwaa/amee da Iliitleemu.

Pawlo hha'aloo dosi

2 Dandiray sandi qaydee mucu muunaĩ kokunay. Dandiray haa dakusaniiba daqa heedi lensee, heedi lensee hangwaa ilaqa'aniiba ma hiicora see ina. 3 Ana hati kakaakamaaba gimbaki, mangu hukumi unkuray. Ma'aana haa kaay waka'alee ambee, unkuray muunaĩ kotii wantay, ibinaa doorii haa kaka/u goorii see. 4 Ana hati kooma /atlimaa gu didiri daqa doogunay haa hantootii duuba hari khisla sa unkuray. Ana hanaa muuna

☆ 6:16 6:16 Yu'udii kitaabuu gu Gimba gu Walaawi 26:12; Esekeeli 37:27.

☆ 6:17 6:17 Yu'udii kitaabuu gu Isaaya 52:11; Esekeeli 20:34. ☆ 6:18 6:18 Yu'udii kitaabuu gu 2 Samweeli 7:14.

hii/atlisidiri hari khisla, haã slay hha'aloo da didiri hari khisla gaamati slayne see laba'asu.

⁵ Ma'aana gaa ilii daani see hhapee da Makedooniyage, haa hiidahhasaniiba hiifiifisa koko/o see. Haati slayni laba'asu bareemoo sliimaa. Slime, qwatla yaa wana hari kooroo, kara muunaiã kotii tla'amee yaa wanta. ⁶ Teesaaqay see, Iliitleemu goó tlaatlaqamisa hida gu koomee slahhaa'amee, hindaa tlaatlaqasi slime dandiray hari amoo da khaymuu gu Tiito. ⁷ Ti hari amoo da khaymuu gu Tiito kilesiiba, slime hari tlaatlaqasa gaa qaydiri sa ina. Tiito sandaa kaay dandiray, idoo gaa ilii kontee kwayru gu arimaa ana, idoo ga ilii kontee slahhaa'amee da didiri haa maguuma dooguna sa ana. Gimbaki hini hha'aleelemisi hari khisla.

⁸ Gu lou, ana gaamati slahhaa'asi see unkuray hari cheeti dooi, ana hariitla'aaba sa handikiru gu cheetitee. Ana haraatii tlai qatlay koko/u gaa ilii caahhi tuba, cheetitee tooii hangwaati ilaqa'adi unkuray, giyaamati qatlay koko/oniinii see. ⁹ Inkoo, kooma hha'aloo, ti sa gimba gu slahhaa'amee doogunaaba, ti sa gimba slahhaa'amete yaa iliiyadi unkuray maa hiifookitiri daqa Iliitleemuge. Ma'aana dangwaati slahhaa'asi, idoo Iliitleemu giyaa ilii taarimi gooay hida ma digi slahhaa'asi. Teesaaqay, dandiray hangwaa ilaqa'aniiba hari amoo lensee. ¹⁰ Ma'aana, slahhaa'amee doó daqa Iliitleemu dahha, yoó /isinta hida maa hiifookidiri daqa dosi. Hiifookidaratee haroó khayda ilabu'uru, hariitla'araa see hhaka. Teesaaqay see, slahhaa'amee da kooroti haroó khayda gwaa'araa.

¹¹ Yu'udaa, slahhaa'ameti doó daqa Iliitleemu dahha, idoo giraa ilii khaydi faydaa tla/aã googunay. Unkuray, ma hida gu koomee maguuma tleehhitiri haa gungoó /iisee. Kara, haati hida hhaka'a pahha tleehhitiri goó

laqamee slahhaa'amee, gwaa/amee, haa sla'amuu googuna, iliiqamidu googuna haa hiislarakhamisu googuna gu tlakwaroo. Unkuray haã laqantiri amamu sliimaage tuba, haã kontaaiba dakoo gimbakii. ¹² Teesaaqay, gaamati handikimi see cheetitira sa unkuray, yaati sa gimba gu heedikee gooba gwaa dakusu baku sa hikee daa ilaqai hari dakoo. Teesaaqay see, hanti sla'a unkuray loi ma arintiri pandaa da Iliitleemuge, idoo gaa ilii kontee maguuma unkuray kilakokuna. ¹³ Inkoo, sa gimbaki goõ muunaiĩ koti digingiĩ /atlisi.

Kara, dandiray muunaiĩ koti digintii /atlisi kilesiiba, haa hha'aluumidani hari khisla arimaa Tiito giyaa ilii kone hha'aloo, sa gimba muuna gosi hanguu muuna boo/iisidiri unkuray gonkokunaa. ¹⁴ Ana hanguu dumb-eesi unkuray daqa dosii, unkuray hanaa ilamuriidisidiri-iba. Inkoo, kila idoo sangwaa kaawani unkuray, daati loi. Nama teesaaqay, dumbirukira kokuna daqa Tiitoge slime gwaati lou. ¹⁵ Sla'amuu kosi daqa doogunay ti-roogigimidi hari khisla, gi ilii slaslaaslaye, idoo unkuray gwaa ilii itatiitisimidee haa gugi kwahhasuusidiri hari gwaa/amee da didiri haa dakhadakhamee. ¹⁶ Ana haã hha'aluudi hari khisla, sa gimba haydahhasa iliipa'aru unkuray sumuku gimba sliimaage.

8

Hadimisu hari muuna gu cabuuma

¹ Inkoo, hhiee koi, sla'ana unkuray ma caahhadiri gimba gu hhoiney gu didiru, diĩ pihhi ha Iliitleemu sa kanisasuu gu hhapee da Makedooniya. ² Sliimaa haa koimisu gu dihhu haa ilahufidu giyaa slayri, hha'aloo giyaa konee daati didiri, gi asu cabuumidiri hari khisla, inay giyamaati kwaeeeli gu tlii/i see. ³ Ana ilatlaw ambee, inay yaati hadimisiri idadu koina, idoo giyaa ilii dahhasiri,

hiicataraa da hiidahhasa dooina see, hari muunaiñ koina loi. ⁴ Inay hindigi tlaatlaqasiri dandiray hari maguuma, ma slayri mucuki gu hhou, ma yondiidiri yonduki gu iliia'aw hida gu Iliitleemu gu Yerusaleemu. ⁵ Kara, inay yaa yondiidiri hari khisla idoo gaa iliipa'aniiba pahha. Hingaati gesaa hiica/asiri inay kilakoina daqa Looimoo gu Goõ. Da hhe'esi, hingigii ca/asiri slime daqa doorii, idoo da iliiwane gooay sla'amuu gu Iliitleemu.

⁶ Teesaaqay, dandiray haa tlaatlaqasani Tiito, sa gimba ina naa tlaatleesi hii/atlisa muunaiñ unkuray gimbaki gu hadimisu. Slime hiigaasiye yonduki gu muuna hhoiney tla/aã googunay. ⁷ Inkoo, idoo ga ilii kontee gooay idadu wa/a, /imbaraage, hiidahhasa da coco'omooge, caahhamuuge, maguuma sliimaa da yondu hhoiney, haa sla'amuu googuna daqa doorii. Nama teesaaqay leẽ, dandiray sla'ana slime, ma ilakontiri hhoineyki gu didiru gu hadimisu hari cabuuma.

⁸ Ana hangu ilafahhaaba unkuray. Ti'ii hati sla'a koisa hari amoo da ilakhuukhu'usa da maguuma da hida wakinay, bere sla'amuu googuna guti lou.

⁹ Ma'aana ha khu'uday hhoiney gu didiru gu Looimoo goori gu Goõ Yeesu Kristu tuba, gimati hindaqaru see sa unkuray yaa /imbi kwa'alimoo tleehhida. Hari amoo da kwa'aluumaa dosi, unkuray ma hindaqeri tleehhitiri.

¹⁰ Gimbakii gu hiikurunkuriru gu peesay, sangu sla'a kaawa unkuray ambee, ti nara'a unkuray hiigaasa idoo gaa tlaatleesidiri korikira. Korikira unkuray gunaa pandaa gwaa slae hadimisu, kara unkuray gunaa pandaa tlaatleesaraa hiikurunkuriru peesay. ¹¹ Inkoo, gaasaw slime yondukee hari kwayru, idoo gaa ilii tlaatleesidiri gooay. Nama teesaaqay, maguumida may gaasidiri, hiidahhasa da hadimisu gu khooslay googunay ga kontee.

¹² Ma'aana, bere heedi kona piimaa da hadimisu, Iliitleemu yoó /imbi idoo doó hadisiye ha heedi, qoomay gu idotee gi kone, yoó firinaaba hiicataraa da idotee gi kone.

¹³ Piimaa doori ti teesaaqay gooba tuba, hida wakinay slayee iliiawaraa qatlay unkuray ga iliislaydee ilahufidu. Teesaaqay gooba, kwanda haaki gi qadite. ¹⁴ Qatlaykii gu idadu gu wa/a gi konte, iliia'awu bu'udisiye idadu gimaa slaiyee. Qatlay inay slime gimaa ilii kone idadu wa/a, himaa hiidahasiyay iliiawaraa unkuray idadu gimaa sla'adee. Kara, teesaaqay damaa wana haaki. ¹⁵ Idoo daa ilii handikimi gooay Handikaa da Iliitleemuge tuba, “Heedi gwaa hiikurunkuru idadu wa/a, yaa hiimeesiiba idoo, kara heedi gwaa hiikurunkuru coko/o, yaa afari-ibukudiiba idoo.”☆

Tiito dugwaa ilii ya/abi Korintoge

¹⁶ Ana daareesa Iliitleemu gwaa qaasu muuna gu Tiitoge kwayrukee ga koome ana, gu iliia'awuu unkuray.

¹⁷ Ma'aana, Tiito yaati /imbiiba kilesi firoo doori, ina yaa khakhaakhay daqa doogunay, tay tosaa kona kwayru gu didiru. Kara, yaati khakhaakhay hari muuna gosi loi. ¹⁸ Dandiray hagu ya/abana sliimaa haa ina hhia doó hha'aleesiye ha hida gu kanisasuu goó, yondu gosii gu kakaaru gu Gimba gu Hhou gu Yeesu. ¹⁹ Kara, ti teesaaqay kilesiiba, ina dugwaatii leehhi ha kanisasuu. Ina ma hhiyuudi sliimaa haa dandiray, gaa ilii yondimaamidane yonduki gu hadimisu idadu hari cabuuma sa wanqamee da Looimoo gu Goó loi. Teesaaqay laqane, dandiray ma laqani ilahudaa koti gu ilii iliia'awuu hida wakinay.

²⁰ Dandiray sla'ana hii/ipa ilawaamisu, idoo goó ilii wariiqadimidane hiica/amuki gu hadimisu hari cabuuma.

☆ 8:15 8:15 Yu'udii kitaabuu gu Hiica/araa 16:18.

²¹ Ma'aana ha sla'ana yondiidaraa gimbaka'a gu haaki, ti pandaa da Taataa Iliitleemu kilesiiba, slime ti pandaa da hida wakinayge see.

²² Kara, hagu ya/abana sliimaa haa inay hhia goori hii balalu sliimaa hindaa ma'asu hari amamu wa/a tuba, kona maguuma da didiri da iliia'aw. Gimati inkoo see, kona muuna hari khisla, sa gimba kona iliipa'aru hari khisla haa unkuray. ²³ Inkoo, bere heedi slai caahha gimba gu Tiito, ina ti dana'a goy haa ya/abimiisay sliimaa haa ana tla/aã googunay. Inkoo, gimba gu hhiee hhangi koti wakinay gwaa khakhaakhawee sliimaa haa inay, inay diganti ya/abi ha kanisasuu, kara ti hhoiinay gu wanqamee da Kristu. ²⁴ Inkoo, sigi laqantee hhiee hhangi pandaa da kanisasuuge tuba, gu lou inay hagi sla'aday, haa ma aniri idoo sangoó hiiduubane sa unkuray guti lou.

9

Iliia'awuu hhiee kokuna

¹ Hhaka idoo, ana sa handikime daqa doogunay gimba gu yonduki gu iliia'aw doó hadimisiye sa hida gu Iliitleemu gu yaamu gu Yerusaleemu. ² Ma'aana ana khua, idoo ga ilii kontee kwayru gu iliia'aw hida. Kara ana hangooóti dumbima sa gimbakee daqa hida gu Makedooniyage. Inay sigigi kaawa ambee, unkuray hhiee gu hhapee da Akaaya, tlaatleesa da korikiraa haati sla'aday hadimisu. Kara, kwayru googuna yaa hhe'esi yaa ilahamisi hida wa/a gimba gu hadimisuge.

³ Inkoo, ana haa ya/abiibima hhiee hhangi koti, hiiduuba doori daqa doogunay hhanti gimba gu diitiray kilesi tleehhita. Inkoo, hanguti sla'a unkuray mangu ilakhuukhu'usidiri, idoo gaa ilii kaay gooay. ⁴ Ma'aana, bere haa khaw sliimaa haa hida gu Makedooniya, haa

hangugi slaw kahhaday ilakhuukhu'usa, ha arina il-amuree, sa gimba hangwaa iliipa'ani unkuray. Ana kaawaaba gimba lensee daqa ilamuree doogunay. ⁵ Inkoo, haati ilahudeesi kwanda ga tlaatlaqase hhiee hhanki, maa giyaadiri khaymuu taysi daqa doogunay ga ilii kahhe ana. Inay ma haraa hiifaakisiri ilakhuukhu'usa idadu kokuna ga hadisidee hari cabuuma, giyaa hiifaditiri. Kara, daa laqami gu lou tuba, ti idadu ga hadimisidee hari muunaï kokuna, hariti amoo da /uureemisu gooba.

Daamisu hari cabuuma

⁶ Unkuray slawuu gimbaki tuba, heedi goó daamisa pisagaroo coko/o yoóti bu'una coko/o. Kara hika'a goó daamisa pisagaroo wa/a yoóti bu'una wa/a. ⁷ Kila heedi hadisiye, idoo giyoó ilii ilatahhiye gooay muuna gosii, ti hari amoo da hhitaa gooba baku hari amoo da /uureesa. Ma'aana, Iliitleemu yoóti slai heedika'a goó hadisa hari muuna gu hha'alloo. ⁸ Kara, Iliitleemu hiidahhasi pihharaa hhoïnay gosi gu didiru sa unkuray hari khisla. Balalu sliimaa, unkuray ma slaydiri idadu ga sla'adee, ma hi-idahhasidiri ilakooma hari khisla yondu sliimaa gu hhou. ⁹ Ido daa ilii handikimi gooay Handikaa da Iliitleemu tuba,

“Ina hiï hadimisi wa/a sa kwaeeli hari cabuuma.

Hhoïnay gosi yoótii kaasi koraraa haa koraraa goóba hiifaakoo.”☆

¹⁰ Inkoo, Iliitleemu goó hadisa pisagaroo sa dooslimiisay haa /agoo sa hida ma /aginiri, sangu hadisi pisagaroo da daamisu haa gigii roogisi. Slime, sanguu roogisi baruū gu ibinaa dooguna daa tafa'adi.

¹¹ Ina hanguu daqaruudisi unkuray hari idadu sliimaa, ma hida gwaa cabuumidee tleehhitiri qatlay sliimaa.

☆ 9:9 9:9 Yu'udii kitaabuu gu Daareesoo 112:9.

Kara, hari amoo doori cabuuma dooguna haraa khayda daareesoo daqa Iliitleemuge. ¹² Unkuray yonduki gu hadimisuu ga yondimaamitee, ti iliiawa kilesiiba hida gu Iliitleemu idadu giyoó dakusiye. Slime, yondukee /isina hida wa/a, ma daaresiri Iliitleemu. ¹³ Hari amotee gaã ma'adiri diñ laqami hari yonduki koori, hida daareesiyay Iliitleemu sa akhamisu gungoó sirakomamida haa /imbaraa dooguna da Gimba gu Hhou gu Kristu. Kara, goó daareesiyay ina, sa gimba gu cabuuma dooina, ilagaasaraa doogunay sliimaa haa inay, slime haa hida wakinay goó. ¹⁴ Inay see firoom dooinay sa unkuray, muunaĩ koina arinayi kwayru, sa gimba gu hhoiinay gu didiru sangwaa pihhi ha Iliitleemu. ¹⁵ Iliitleemu dugu daareesiye sa hhoiinay gosi gu didiru giyoó hadimisiye sa dandiray, doóba hiidahhasaraa ilakeesaraa!

10

Pawlo hirii/aa/imu gimba gu yondu gosii

¹ Inkoo, ana loi Pawlo hangu tlaatlaqasa unkuray hari murumu'uuma haa amoo da aslaa'amee da Kristu. Hida wakinay yoóti kaayay tuba, ana haa tla'amuudi goó ilii sliimaa waaree haa unkuray. Kara, yoóti kaayay tuba, ana nati dihhi daqa doogunay qatlay goó ilii segenge waaree haa unkuray. ² Ana hangu firima, qatlay gamaa ilii khawe daqa doogunay, maa hhanti kooma dihhay daqa hida wakinayge, daqa hida hhaka'ay see goó ilatahhee tuba, hoóti ibiidana kooroti gooay gi iliiwante. ³ Dandiray, goómati ibiidani koorotii, gu lou hoó qwaatlanaaba gau hari amoo da hida gu kooroti gooay giyoó ilii lalaqiyee. ⁴ Ma'aana, khasima guroó qwaatlane gau goori guti slaqoo gooba. Teesaaqay see, khasimakee ti /uuru gu Iliitleemu goó hhamisa boomamu goó gu deni gu fa/ayaa.

⁵ Dandiray, hhamisana kabaaba/u haa hiiduubidu sliimaa gu hida goó kanimisa caacaahhamisu gu Iliitleemu. Dandiray hoó hiiowana ilahudaa goõ gu hida haa gigi /isina, ma akhamisiri Kristu. ⁶ Kara, qatlay gamaa ilii ane tuba, unkuray itatiimisiday Kristu nara'a, dandiray maa /agitina hida sliimaa guroó slanqadee itatiimisu Kristu.

⁷ Unkuray hoóti khu'untay kilesi gimba goó pandaa doogunay waara. Bere heedi lensee kona iliipa'aru tuba, ina guti Kristu, kwanda gii slaye kara tuba, dandiray see guti Kristu, ina gooay gi iliiwane. ⁸ Bere hangumatii duubi see koko/u, sa gimba gu /uuru gu tawaaloo goori, sandaa qay ha Looimoo gu Goõ, ana arimaaba ilamuree. Ana hatii /atlisa iliipa'aru googuna, hagu muumu/umaaba.

⁹ Ana sla'aaba dinima arimi heedika'a pahha gu sla'a tlaatla'asa unkuray hari cheetatu koi. ¹⁰ Ma'aana, hida wakinay yoó kakaakani tuba, “Cheetatu gu Pawlo gu dihhi haa konay gimba guy loou. Teesaaqay see, qatlay giyoó ilii sliimaa wane haa dandiray ti heedi gooba /uuru, kara giyoómati cocoi see gimba gosi ti diitiray.” ¹¹ Hida da hhakee gooay kwanda gi caahhiyee tuba, gimbaka'a goó kaawane cheetatu kotii, qatlay dandiray goó ilii segenge wane, gani ilii yondiidana qatlay gamaa ilii sliimaa wane haa unkuray.

¹² Dandiray hanguu dahhasanaaba faadoo baku ilakhuukhu'usa haa hhakee gungoó hiiduubee inay kilakoina. Qatlay hingoó ilii ilatahhiyee haa hingoó ilii ilakhuukhu'usiyee inay haa inay, yoóti laqanay tuba, konaaiiba waaway. ¹³ Dandiray hangumaa hiiduubanaaba hari khisla teesaaqay, hiiduubidu goori ti meeti digimi sandaa taatahhiye ha Iliitleemu. Unkuray daqa da yondukeesii wantay, goó yondiidane slime. ¹⁴ Dandiray tlo/osanaaba digimi koti sandaa qaasi, qatlay gaa ilii khayni daqa doogunay. Haa teesaaqay laqani, sa gimba

dandiray gunaa pandaa hari khawaraa daqa doogunay Gimba gu Hhou gu Kristu.

¹⁵ Inkoo, hanguu duubanaaba hiicataraa da digimi, sandaa hadisi ha Iliitleemu sa yondu daa yondiidi hida wakinay. Dandiray bere hoóti iliipa'ana tuba, /imba dooguna ilakonta hiiroogida, digimi gu yondu goori tla/aã googunay hiitlakhway hari khisla. ¹⁶ Da hhe'esi, haydah-hasana kakaaru kawa Gimba gu Hhou hhapapu wakinayge gu segenge waaree haa unkuray. Inkoo, hangu sla'anaaba manguu duubani sa yondu, daa hhe'esi yondiida ha hida wakinay daqa wakay. ¹⁷ Ido daa ilii handikimi gooy Handikaa da Iliitleemu tuba, “Ina gungoó hiiduuba, hingii duubiye sa yondu, daa yondiidi Taataa Iliitleemu.”✠

¹⁸ Ma'aana heedi doó /imbiye, ti hika'aaba gungoó hiiduuba ina lenkosi, ti hika'a doó hha'aleesiye ha Looimoo gu Goó Kristu.

11

Pawlo haa ya/abimiisee da afa'afuumaa

¹ Bere sininti aloo hiikaasiday, ana gaamati bawdi see coko/o! Gu lou, haniikaasidee! ² Ana sanguu arimi tloomu unkuray, tloomuka'a gwaa daqa Iliitleemu dahha. Ma'aana, ana sangwaatii daamisi unkuray sagemeeriy-ata'a pahha da kahhiye kikitaa ha hhawata lensee. Hhawataki na Kristu. ³ Inkoo, kooma tla'amee am-bee, Haawa pahha idoo dagaa iliicori hari cirihhimaa ha deesukira,✠ ilahudaa kokuna digi hhanti tlakweesi, gi mayday ibinaa dooguna daa tafa'adi haa sla'amuu gu hhoi daqa Kristuge. ⁴ Dandiray sangwaa kakaani

✠ 10:17 10:17 Yu'udii kitaabuu gu Yeremiyaa 9:23-24.

✠ 11:3 11:3

Yu'udii kitaabuu gu Tlaatleesoo 3:1-6, 13.

unkuray gimba gu Yeesu, haa gi oodiri Muuna gu Iliitleemu haa gi /imbidiri Gimba gu Hhou gu ya/aboo doori. Teesaaqay see, unkuray haa hiigeemaydiri hida wakinay, gwaa kakaamee sa unkuray gimba gu Yeesu waku. Inkoo, sla'aday oowa muuna waku haa sla'aday /imba ya/aboo waka. ⁵ Gu lou, ilahudeesaaba tuba, ana nati koko/i ba/ay da inay gungoó arimee ti ya/abimiisee da deni pahha. ⁶ Angamalee ana hhidima coco'omoo nara'a, teesaaqay see, khua nara'a gimba wa/a. Dandiray hari amamu sliimaa gimbaki goō gunti laqani cencetaa daqa doogunay.

⁷ Ana haa firimiiba bueemaa, qatlay gaa ilii kakaami sa unkuray Gimba gu Hhou gu Iliitleemu. Hangwaati arimi ti idoo gooba, ma dangu daareesi. Inkoo, hari amotee haati yondiidi tlakwaroo? ⁸ Ana haati afii/utli pahha khooslay gu hida gu kanisasuu wakinay hari amoo da oowaraa iliiawaraa daqa dooinaa, ma hiidahhasi yondu sa unkuray. ⁹ Ana gaa ilii sliimaa waare haa unkuray bere diniī afariibukudi ha idoo lensee haa laba'asiiba heedi lensee. Ma'aana hhiee gwaa Makedooniya dahhee sinaa hadisiri idadu gaa slae. Inkoo, ana hangwaa tlaatlahhasi ana lenkway, ma may laba'asa unkuray hari amoo lensee. Kara, ana hanguti ilakooma ga/aw teesaaqay. ¹⁰ Idoo da iliiwane gooy wa'ay koi gimba gu lou gu Kristu, hhaku heedi lensee hhapee da Akaaya goō, guni tlaatlahhasa hiiduubaraa da gimbaki. ¹¹ Sa so'oyi taqay kakaakama? Mala, sati gimba hangu sla'aabago? Iliitleemu khui tuba, ana hangu sla'a!

¹² Kara, ana hati ilakooma yondu, idoo ga ilii yondi-maamide gooy inkoo. Ana hati teesaaqay laqa, ma may qawaraa mucu sa hhaka'a gu dabimaamidee mucu digima faadi tuba, inay yoóti yondiidiyay dandiray pahha, gimba hingoó hiiduubidiyege. ¹³ Hida da hhakee gooy

ti ya/abimiisee da afa'afuumaa, ti yondimiisee doó hicolorida hida, gungoó hiifokidee inay kilakoina digima arimi ya/abimiisee da Kristu pahha. ¹⁴ Kara, gimbaki guti baka'asa gooba, sa gimba Sataanimoo see, hingoó hiifokidi duguma arimi, malayika gu cencee pahha. ¹⁵ Inkoo, ti gimba gu baka'asa gooba, bere yondimiisee da Sataanimoo see hingoó hiifokidiyay digima arimi yondimiisee doó yondiida pahha hari amoo daa tafa'adi. Hiifaakoo dooinay slayay idota'a daraa hiiboo/odi, idoo giyaa ilii yondiidiri gooay inay.

Pawlo laba'asu gosi yondimiisay pahha

¹⁶ Kara kaawa, heedi lensee hini hhanti ilahudeesi tuba, ana haati bawdi. Inkoo, goómati ilahudeesidiri teesaaqay, hani /imbidee heedi gwaa bawdu pahha, manguu dahhasi hiiduuba coko/o. ¹⁷ Gimbaki ga giimaamise hiiduubatii hari /atlimaa, hati giimaamisaaba idoo dii aloo ilii kaaye gooay Looimoo gu Goõ. Ana hati kakaakama kilesi heedika'a pahha gwaa bawdu. ¹⁸ Sa gimba hida wa/a hingoótii duubidiyay, idoo doó ilii lalaqiye gooay hida gu khoodoo, ana see hanguu duuba. ¹⁹ Unkuray hangoóti antayi kontay waaway, haã na idoo soó hiikaasidee hida gwaa bawmidee! ²⁰ Gu lou, hagoó hiikaasiday heedi gungii lu/u see unkuray tongaiimaage, baku dangurigi yondiidi sa faydaa dosi, baku bere dangu afii/utli idadu, baku bere hingi daareesi ina lenkosi haa bere dangu difi pandaduge. ²¹ Gu lou, dandiray haati konaaba /uuru gu yondiidaraa teesaaqay sa unkuray. Haraatii boo/ii arimaa ilamuree gimbakeesii?

Inkoo, hati kakaakama heedi gwaa bawdu pahha. Idoo lensee haã heedi waku hingii aloo hiiduubi, ana see

hangutii duuba gimbakeesii. ²² Inkoo, inay ti Waebu-raaniyagoo? Ana see ti Eburaanimoo. Inay ti Waisrael-igoo? Ana see slime ti Israeelimoo. Inay ti laqwaloo da Aburahaamugoo? Ana see slime ti laqwaloo da Aburahaamu. ²³ Inay ti yondimiisee da Kristu goo? Ana ti yondimiisay loi ba/ay da inay see. Slawuu ti'ii hati kakaakama taqay heedi gwaa bi/iidu pahha. Ana haã yondiidi yondu hari maguuma ba/ay da inay see, dinaa khiidiidimi jeerage waa wa/a loi. Kara, diniĩ difi waa wa/a hari jeleedimaĩ, haa waa wa/a haati naahhi gwaa'araa.

²⁴ Waa kooani dinaa difi ha Wayahuudi hari jeleedimaĩ mibeeri tami haa dagati. ²⁵ Waa tami dinaa difi hari hhadaa. Waa leë dinaa cakhadimi hari tle/eë. Waa tami dinaa afaqeemidi ha meeli tlawa da didirige, taysi hagi guuli amasi piray haa tleemaa tlupu. ²⁶ Waa wa/a hhiyuuma dooii ana hangwaa slaslay haa cokhoriima da ilawa/iya da duududaa, da afii/utlidiisee, daqa hida dene'ee koi haa daqa hida gu hhapapu wakinay, cokhoriima boomamuge, kweerage, tlawoo gu denige haa cokhoriima daqa hhiee gu afa'afuumaa.

²⁷ Haã yondiidi yondu gwaa karahhu haa gu ilahufidu. Waa wa/a guulimeege ha khua arimaa qori haa wakhaa. Waa wa/a haa /agiigimaaba /agoo haa qatlay gu caaqwa haati ibimaamida hari qayroo gwii slahhislahhi. ²⁸ Kara, ti teesaaqay kilesiiba, balalu sliimaa dinaati ilii loay ha yondu gu kanisasuu goõ. ²⁹ Inkoo, miyaa naba /uuru, ana see mangu may hiiakhasa koomaaba /uuru? Kara, miyaa dugurinaa giyaadi gii huui tlakwarooge, ana gi maw slahhaa'a?

³⁰ Bere ti kwanda hanguu duube, hanguu duuba sa gim-baka'a goó laqama tuba, koomaaba /uuru. ³¹ Iliitleemu, Taataa gu Looimoo gu Goõ Yeesu, doó daareesiye koraraa haa koraraa goóba hiifaakoo, khui tuba, ana

kakaakamaaba gimba gu afa'afuuma. ³² Taysi yaamu gu Dameesikoge, gafana gwaa tawaaliilima biraa gu mutemi Areetage, yaa ga/aa/ay yaamu gu Dameesiko, mani ooyi ana. ³³ Teesaaqay see, dinaa hiislakhi wa'ay gu kapuuge, dinigii /eetisi hari daqa daa kooma mucu bi/inana gu yaamuge, hagi tooaa lakidi dabaiĩ koinaa.

12

Tletiru gu Pawlo haa laqawaa giyaa kone slaqwa dosii

¹ Ana kwanda hangii duube, daraamati hiiboo/iiba see teesaaqay laqaraa. Inkoo, ha kaawa tletiru haa hiitlaa'asa, idoo sinaa ilii pihhi daqa Looimoo gu Gongo. ² Ana, Pawlo sirakoomiisay gu Kristu, koraraa mibi haa cigahha gwaa hiicatee, naraa waaudi rawaa gu raw naqatloo. Gu lou, ana hhidima, bere haraa amoo da slaqwa doyi goosee baku haraa amoo da muuna goosee, Iliitleemu kilesi na khui. ³ Kara, kaawa ambee, Iliitleemu kilesi na khui tuba, haraati amoo da slaqwa goo baku hari amoo da muuna, ana hhidima. Teesaaqay see, hati khua tuba, ⁴ ana dinaraati waaudi Paradiiso* naqatloo. Taysi ana haa akhasi gimba gu siiri, gimba doóba hiidahhasaraa ma koisa kaawaraa ha heedi. ⁵ Gu lou, gimbakee haraatii boo/i hiiduubage. Teesaaqay see, hangii duubaaba ana lenkway. Hangutii duuba kilesi ambee, ana ha koomaaba /uuru. ⁶ Ana hanguumati aloo slai see hiiduuba, haa aloo bawdaaba, sa gimba hati cocoa gimba gu lou. Teesaaqay see, hanguriti hiikikaaki/a, heedi lensee ma hhanti ilahudeesi tuba, ana ti heedi gu kaaru hari khisla. Hida kwanda hini arinee ibinaa doyi goó ibiide haa idoo giyoó ilii akhamisiyee daqa dooaa.

* 12:4 12:4 Paradiiso: Paradiiso ma'aana dosi ti daqa da hhoi doó ilii ibiidiye muuna gu hida, goó daareese Iliitleemu, qatlay giyoó ilii kaka/iye. Yu'udii kitaabuu gu Luuka 23:43.

⁷ Inkoo, mangu hhanti hiiduubi, sa gimba gu hiit-laa'asati da didiri, sinaa qay slahhaa'amee slaqwage ubee, laqawaa pahha naa mutidi. Laqawati ti ya/abimiisay gu Sataanimoo pahha, mani laba'asi, mangu hhanti hiiduubi hari khisla. ⁸ Ana haa tlaatlaqasi Looimoo gu Goõ waa tami, ma sini tu/i laqawati daqa dooaa. ⁹ Ina gi kaay daqa dooi tuba, “Hhoinay goy gu didiru yoó bu'udisi ugu. /uuru gooi dugoótii gaasi loi daqa heedi gooba /uuru.” Inkoo, hangutii duuba hari hha'aloo sa /uuru gooi gu hhaku, ma dini hacisi ha hiidahhasa dosi Kristu. ¹⁰ Sa gimbakee, ana ha kooma hha'aloo, qatlay goó ilii dakuse /uuru, noó ilii wahaahane hida, goó ilii maana da slawaraa da idooge waare, noó ilii laba'asiye hida sa Kristu, haa goó ilii karahhamuu gu gimbage waare. Ma'aana qatlay goó ilii dakuse /uuru, ganoó iliikooma /uuru.

Pawlo tla'amee dosi daqa Wakorintoge

¹¹ Ana haã bawdi, inkoo unkuray niĩ /uuresidiri, ma teesaaqay tleehhidi. Unkuray naraa hiiboo/odiri hha'aleesa ana. Ma'aana, ana gimati idoo gooba, ana nati koko/iiba ba/ay da ya/abimiisetee gungoó arimee da deni pahha. ¹² Yondu goó laqama gimba goó hiitlaa'asa /uuru gu Iliitleemu, haa gimba gu denu goó baka'asa hida tuba, ana haati yondiidi hari hiikasaraa goõ tla'aã googunay. Yondukee yoóti laqana tuba, gu lou ana ti ya/abimiisay. ¹³ Inkoo, idoo mala loi nangwaa afariibukuti ba/ay da kanisasuu wakinay, ana hangwaa iliiloayiiba, ma slay iliiawaraa daqa doogunaa. Bere hoó teesaaqay ilahudeesiday, hani ilamooyintee sa dakoti!

¹⁴ Inkoo, hangwaani ilakhuukhu'usi khawaraa daqa doogunay waatii da tami, kara hangu ilahufidaaba. Ma'aana idoo ga dabimaamide ti khooslay googunaaba, ti unkuray loi. Ma'aana, daaqay yoó ilakiiki/imisiyaaiba

2 Wakorinto 12:15302 Wakorinto 12:21

idadu sa ayiĩ koina. Teesaaqay see, ayiĩ noó ilaki-iki/imisiyay idadu sa ya'ay koina. ¹⁵ Teesaaqay, ha hha'aluuda hari khisla haysaraa sa unkuray idadu goó ga koome, slime slaqwa dooi see hagay ca/asa. Gu lou, bere hangu sla'a taqay hari khisla, sla'amuu googuna daqa dooi ti afariibukudiyaa? ¹⁶ Inkoo, da teesaaqay tleehhidiye, ana hangwaa firimiiba unkuray idoo leẽ see. Teesaaqay see, heedi waku kaay tuba, “Pawlo giyaa iliicirihhi gooy, hanguutii cori.” ¹⁷ Gu lou, ana haati slayii faydaa hari amoo da ya/abimiisay waku gwaa ya/abi daqa doogunay? ¹⁸ Ana, Tiito gwaati tlaatlaqasi miyaa khay daqa doogunay, hagwaati ya/abi sliimaa haa hhia waku. Inkoo, Tiito yaa slayii faydaa daqa dooguna? Gu lou, unkuray hhidintaai tuba, dandiray hoóti yondiidana harima Muunakee leë? Kara, hoóti ibiidanaabaslii nama teesaaqay leë?

¹⁹ Inkoo, hati ilahudeedemisidaaii tuba, dandiray hanguti kooi'imisana /iisa pandaa doogunay? Dandiray hati kakaakana pandaa da Iliitleemuge, hida hhaka'a pahha gungaa ilagaasee daqa Kristuge. Kara, gimbaki sliimaa goó yondiidane, hhiee koi ga slae ti sati qawaraa da /uuru unkuray. ²⁰ Ana kooma tla'amee tuba, qatlay gamaa ilii khawe daqa doogunay, hangumaa hiidah-hasaaba slawaraa unkuray, idoo ga iliislae. Slime, unkuray see hanimaa slayday ana, idoo ga ilii sla'adaaiiba. Kooma tla'amee, angamalee damaa wana naanaqamoo, tloomu, qupidaa, deehhoo, iliitlohhidu, hhareedu, hiidu-ubidu haa fitlaaloota. ²¹ Slime, ana kooma tla'amee tuba, qatlay gamaa ilii khawe kara daqa doogunay, Iliitleemu goy hinimaa ilamuriidisi ana pandaa doogunay. Kara, dinimaa slahhaa'asi ha hida wa/a gwaa yondiide tlakwaroo, kara kahhiyay hiifookida daqa Iliitleemuge tlakwaroo dooinaa, slipalauuma dooinaa haa slahhaahhaau gu tlaku

giyaa yondiidiri.

13

Hiigadiru gu hiifaakoo

¹ Haã ti waa dooi da tami khaymuu daqa doogunay. Handikaa da Iliitleemu gooay giyoó ilii kaade tuba, “Kila sitaakaa qatlay daga ilii kire'esiye kwanda gi wanee masaydii cada baku tami.”[☆] ² Ana hangwaa hhe'esi ilakaawa waka'alee saa sliimaa waare haa unkuray hhiyuma dooi da cadage. Inkoo, sangu ilaki/a kaawaraa nama gimbakira leË segengo. Ana gamaa ilii khawe daqa doogunay kara, hagamaa dakusaaba /agitiru hida hhaka'a, gwaa yondiidee tlakwaroo waka'alee haa wakinay goõ. ³ Teesaaqay laqa, sa gimba sla'aday ma'araa tuba, Kristu cocaacoi hari amoo dooi. Inkoo, hhanti ilahudeesiday tuba, Kristu konaaba /uuru giyoó ilii yondiidiye sa unkuray. Ina na kona /uuru tla/aã googunay. ⁴ Gutu lou, Kristu dugwaatii tluhhusi musalaabage konaaba /uuru heedi pahha, teesaaqay see ina slafi hari /uuru gu Iliitleemu. Nama teesaaqay, dandiray ti konaaba /uuru ilagaasa doorii haa ina. Teesaaqay see, ibiidana haa ina hari /uuru gu Iliitleemu, ma yondiidani sa unkuray.

⁵ Hangu ilatahhadee unkuray kilakokuna, ma arintiri bere hoó ibitay /imbaraage. Gu lou, hangoóbaslii baraslawaraa tuba, Yeesu Kristu wana wa'ay kokunay? Bere teesaaqay gooba, inkoo unkuray dangurii slanqadi! ⁶ Kara, ana iliipa'ama ambee, unkuray khu'uday tuba, dandiray dandaa kaba/iiba. ⁷ Inkoo, firiirina Iliitleemu unkuray hhanti yonditay dakoo lensee, ma hhanti laqani /uuru goori qatlay gamaa ilii khayne daqa doogunay. Unkuray yondiida gimba gu haaki, damati arimi see tuba,

[☆] 13:1 13:1 Yu'udii kitaabuu gu Hiislaslaw gu Sariyaa 19:15.

haã kaba/ani laqaru /uuru goori gu tawaaloo. ⁸ Ma'aana, hiidahhasanaabaa yondu gimba lensee gu kanisa gimba gu lou. Hiidahhasa ga kone dati ilakooma gimba gu lou. ⁹ Dandiray kona hha'aloo qatlay sliimaa goó ilii konaaba /uuru, tay unkuray gi slayday /uuru. Kara, sanguti firiirina unkuray, ma slaydiri bu'udaraa. ¹⁰ Haã na idoo sa handikiikime gimbaki qatlay ana saa ilii hhaku, gamaa ilii khawe daqa doogunay, maa hhanti dihhaw yondu gu /uuru gu tawaaloo dooi. /uuru gu tawaaloo da Looimoo gu Goõ sinaa hadisi, ti sati iliiawaraa unkuray, sa hhamisaraa gooba.

Cehheemisu gu hiifaakoo

¹¹ Asunkuilee, hhiee koi, unkuray hha'aluumida, /atlaw muunainge, hangu tlaatlaqamisidee, ilahudeesa idoo leẽ haa ibiida hari qasaw. Kara, ina, Iliitleemu gu sla'amuu haa gu qasaw, himaa sliimaa wana haa unkuray.

¹² Unkuray haa unkuray hangu cehheemisidee hari sla'amuu gu Iliitleemu.* ¹³ Hida goõ gu Iliitleemu yaani cehheemisiri.

¹⁴ Hhoinay gu didiru gu Looimoo gu Goõ Yeesu Kristu, haa sla'amuu gu Iliitleemu, haa ilagaasaraa da Muuna gu Iliitleemu, ibiidiye sliimaa haa unkuray gonkokunaa.

* 13:12 13:12 hari sla'amuu gu Iliitleemu: Hari Yunaanaisoo ti cehheemisu hari amoo da humba'ada doóba tlakwaroo.

Ila/imbidu Gu /abu hari Burungaisoo

Burunge: Ila/imbidu Gu /abu hari Burungaisoo (Bible)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Burunge

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 28 May 2022

5fd9f69c-03b6-5343-85b8-5043bec70185